

- ชื่อวิทยานิพนธ์** : การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามหลักไตรสิกขา : กรณีศึกษา
ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น
- ผู้วิจัย** : พระมหาศุภกิจ สุภกิจใจ (ภักดีแสน)
- ปริญญา** : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์)
- คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์**
- : ผศ.ดร.สุระพล สุยะพรหม ป.ธ.๔ , พธ.บ., M.A., Ph.D. (Pol.Sc.)
 - : อาจารย์ พระวันชัย ภาทพจารี น.ธ.เอก, ประโยค ๑-๒, พธ.บ. (เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง), ศศ.บ., รป.ม. (การจัดการทุนมนุษย์)
 - : อาจารย์ ดร.ยุทธนา ปราณีต พธ.บ., ร.บ., M.A., Ph.D. (Pol.Sc.)
- วันสำเร็จการศึกษา** : ๗ มีนาคม ๒๕๕๔

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ (๑) เพื่อศึกษาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามหลักไตรสิกขาของศูนย์การเรียนรู้ชุมชน อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น (๒) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามหลักไตรสิกขา ของศูนย์การเรียนรู้ชุมชน อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ (๓) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและนำเสนอแนวทางของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามหลักไตรสิกขาของศูนย์การเรียนรู้ชุมชน อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียน ครู อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ ของศูนย์การเรียนรู้ชุมชน จำนวน ๓๓๓ คน จากจำนวนประชากรทั้งหมด ๑,๙๕๗ คน ซึ่งใช้การสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชากรต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามหลักไตรสิกขา ของศูนย์การเรียนรู้ชุมชน อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น มีความเชื่อมั่น ๐.๙๓๙ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ โดยการหา ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชากรต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามหลักไตรสิกขา ของศูนย์การเรียนรู้ชุมชน อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น วิเคราะห์โดย การทดสอบที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way analysis of variance) และในกรณีที่พบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๓ กลุ่มขึ้นไป ด้วยวิธีผลต่างน้อยสำคัญที่น้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD)

ผลการวิจัยพบว่า

๑. ความคิดเห็นของประชากรต่อ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามหลักไตรสิกขา ของศูนย์การเรียนรู้ชุมชน อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียน ครู อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ มีความคิดเห็น ต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามหลักไตรสิกขา ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.94$) ในด้านศีล (การฝึกฝนพัฒนาด้านพฤติกรรม) ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.82$) ด้านปัญญา (การพัฒนาปัญญา), ตามลำดับ

๒. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียน ครู อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ ต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามหลักไตรสิกขา จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และสถานภาพ พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ไม่มีผลทำให้ประชากร มีความคิดเห็นต่อ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามหลักไตรสิกขา ไม่แตกต่างกัน จึงไม่ยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

๓. ปัญหาและอุปสรรค ที่เกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามหลักไตรสิกขาของศูนย์การเรียนรู้ชุมชน อำเภอพล จังหวัดขอนแก่นได้แก่ ๑) คนส่วนใหญ่มักจะมีเวลาในการทำงานมาก ไม่ค่อยมีเวลามาปฏิบัติธรรม ๒) เป็นคนค่อนข้างใจร้อน ควบคุมอารมณ์ไม่ค่อยได้ไม่ค่อยมีสมาธิ เป็นคนสมาธิสั้น ๓) ทางศูนย์การเรียนรู้ชุมชนขาดบุคลากรในการพัฒนาเยาวชน ในด้านจัดกิจกรรมด้านปัญญา

๔. ข้อเสนอแนะและ แนวทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามหลักไตรสิกขา จึงต้องเพิ่มรูปแบบการพัฒนาให้ชัดเจน เพื่อให้มีลำดับขั้นตอนการพัฒนาที่สมบูรณ์แบบตามหลักการพัฒนายุคใหม่ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่ได้ตั้งเอาไว้ ตามหลักของ ศีล สมาธิ และปัญญาก็คือการพัฒนาในด้านร่างกาย ในด้านจิตใจ และในด้านปัญญา ซึ่งประยุกต์ใช้ กับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามหลักไตรสิกขา ในศูนย์การเรียนรู้ชุมชน อำเภอพล จังหวัดขอนแก่นให้ดียิ่งขึ้น

Thesis Title : Human Resource Development in accordance with the
Threefold Training (Tisikkhā) : A Case Study of Amphoe
Phol Community learning center, Khonkaen Province

Researcher : Phramahā Suppakit Suphakijjō (Pakdeesaen)

Degree : Master of Arts (Public Administration)

Thesis Supervisory Committee

: Asst.Prof.Dr.Surapoon Suyaprom Pali V, Dip. in Ed., B.A., M.A.,
Ph.D. (Political Science)

: Phra Wanchai Pattajaree Pali II, B.A., (Pol. Sc.), B.A.,
(Pol. Sc.), M.P.A. (Human
Capital Managemant)

: Dr. Yuttana Praneet B.A., M.A., Ph.D. (Pol. Sc.)

Date of Graduation : March 07, 2011

ABSTRACT

The main objectives of this research is: i) to study the development of human resources according Trisikkha of Community Learning Center, Amphoe Phon, Khon Kaen province; ii) to compare ideas against the development of human resources according Trisikkha of Community Learning Center, Amphoe Phon, Khon Kaen province, by personal factors; and iii) to study problems, barriers, and provide guidelines for the development of human resources according Trisikkha of Community Learning Center, Amphoe Phon, Khon Kaen province. The sample of this study consisted of 333 students, teachers and staff of community learning centers in Amphoe Phon, Khon Kaen province, drawn from 1,957 population by Cluster sampling technique. Tool used for collecting the data was questionnaire with the reliability value equal to 0.939. The data analysis was employed by using ready-made for social science research. Statistics used to analyze data were the frequency, percentage, average and standard deviation. To compare the opinions of the population towards the development of human resources according Trisikkha of Community

Learning Center, Amphoe Phon, Khon Kaen province, the employed statistics were t-test, the analysis of variance (One way analysis of variance) and Least Significant Difference: LSD.

The Findings of the research were concluded as follows:

1. The overall opinions of the population towards the development of human resources according Trisikkha of Community Learning Center, Amphoe Phon, Khon Kaen province were found at the high level ($\bar{X} = 3.88$). When taken into each aspect, it was noticed that morality (training, development of behavior) was found at highest mean ($\bar{X} = 3.94$), while wisdom(intelligence development) was noted at lowest mean ($\bar{X} = 3.82$).

2. The results of a comparison of students Teachers and staff to develop human resources in Trisikkha by gender, age, income level, education and health professions, it was found that no significant differences even at 0.05 level, thus rejecting the formulated hypotheses.

3. Regarding to problems and obstacles relating to the development of human resources according Trisikkha of Community Learning Center, Amphoe Phon, Khon Kaen province, it was noticed that: i) General tend to have time to work very rarely and have no time to practice Dharma, ii) they were somewhat rash, control no emotions, no work concentration and short meditation; iii) lack of personnel in the development of youth in the field of the wisdom at the community centers.

4. Suggestions and guidelines for the development of human resources according Trisikkha need to add the development clearly to a process of complete development. According to the development of a new generation to meet objectives and goals set by the principles of morality, concentration and wisdom, i.e. to develop the body, the minds and the wisdom that can be applied to the development of human resources as the main Trisikkha in Community Learning Centers in Amphoe Phon, Khon Kaen province.